

Universitätsbibliothek Paderborn

**R. P. Thomæ Tamburini Societatis Iesu Siculi
Caltanisettensis, In Alma Vniversitate nobilis Civitatis
Messanæ, Theologiæ Primarij Professoris. Explicatio
Decalogi Duabus distincta partibus**

In qua omnes ferè conscientiæ casus, ad decem Præcepta pertinentes,
mira brevitæte, claritate, & quantum licet, benignitate declarantur

Continens sex Libros posteriores in Decalogum, id est, expositionem
præceptorum secundæ tabulæ

Tamburini, Tommaso

Monachii, Anno M.DC.LIX.

Pater quo ad vota filij, vivente avo, n. 13.

urn:nbn:de:hbz:466:1-39995

ad res spirituales animæ, quarum dispositio ad ius civile nulla ratione spectat; cur tolli debeat potestas irritandi vota? ad summum, possit irritare tutor ex consequenti, quia nimirum ex potestate gubernandi, quam illi concedunt jura, consequatur facultas irritandi; & possit etiam pater principaliter, quia per jura non tollitur, quod filium genuerit, in quo firmiter radicatur irritandi facultas. Nec novum, apud plures posse eodem tempore residere irritandi potestatem, cum sciamus omnes, idem Religiosi votum posse irritari à Superiore locali, & à Provinciali. Consideret hæc sapiens Lector. nova enim & singularia discernere, nisi sint mihi valde manifesta, singularis nolo.

Pater, quoad vota filij, vivente Avo,

13. Quæres sextò: de avo vivente patre, quoad eandem irritationem votorum; quod ut commodius intelligi queat, reducat in mentem illa juris r dispositio; *qui ex me, & uxore mea nascuntur, in potestate mea sunt.* Item, *qui ex filio meo, & uxore ejus* (idest, nepos meus, & neptis mea) *aque sunt in mea potestate, & pronepos, & proneptis, & deinceps ceteri.* Hactenus textus; ex filio, inquit, idest, descendentes per sexum virilem, sive ipsi mares sint, sive fœminæ. Nam descendentes ex filia nupta, sunt in potestate patris eorum. Et quidem hanc potestatem habet avus, non solum ex legibus positivis, sed etiam ex vi na-

turæ; cum ad priorem genitorem pertineant ceteri descendentes, tamquam ad principum primum, sine quo non essent posterii.

r l. nam Civium. ff. de his, qui sui, vel alieni juris sunt.

14. Ex his ergo oritur difficultas: cum tota potestas irritandi vota sit innixa in potestate patria, hanc autem habeat avus, consequenter poterit, etiam vivente patre, nepotis impuberis vota irritare, & rursus non poterit pater tunc suo filio impuberi eadem vota irritare, vivente avo, quia tunc pater non est sui juris, nec consequenter videtur habere filium in sua potestate. Augetur difficultas, quia Doctores passim docent, si filius efficiatur servus, suspendi patriam potestatem in patre, ne scilicet filius teneatur pluribus obedire, nempe patri, & domino: eodemque modo si efficiatur servus ipse pater, ne scilicet simili ratione filius teneatur obedire duobus, nempe patri & domino, in cujus dominio seu potestate est pater, & consequenter omnia patris: ergo pater in casu nostro, si nepos est in potestate avi, non erit in potestate patris, ne obedire duobus obligetur; & consequenter is, vivente avo, filij vota irritare non poterit. Ex alia parte, cum in patre semper resideat potestas veluti naturalis in filium, ratione generationis immediatæ ejusdem, neque sit inconveniens, potestatem irritandi vota esse in duobus, sicuti respectu religiosi est in Rectore Conventus, & in Provinciali, videbitur alicui, etiam patri, etiam avo convenire ejusmodi facultatem

73 facultatem. Nihilominus video, Sanchez, & Suarium, & Castropalaum, disertè docentes, avum nihil posse in vota nepotis, nisi mortuo patre; quare privative solum patri viventi eam facultatem concedere manifestè videntur, & ratio esse potest, quia facultas irritandi non est fundata solum in quacumque patria potestate absolute sumpta, sed maxime in ea potestate, quam quis habet in gubernatione domus, familiae & praesertim filiorum, quos genuit, hanc autem habet immediate pater, eoque deficiente, tutor vel curator, hisque deficientibus, avus ex parte patris & denum etiam, avo deficiente, mater; quod si haec etiam deficiat, jam sub nullius potestate erit filius. Atque ex hac ratione respondere facile poteris ad difficultates allatas numero praecedente.

¶ Quos seq. Castrop. l. 3. tr. 5. de voto p. 7. n. 8. versus f. & Sanc. in dec. l. 4. c. 35. n. 8. u. Suar. l. 2. de reb. l. 6. de voto c. 6. nu. 22. a Castrop. l. 3. tr. 5. de voto d. 2 p. 7. nu. 7. b Iuxta doctrinam & limitationes supra datas l. 3. c. v. 6. §. 3. nu. 19.

§. II.

Qua debeat mater filio, quoad eum lactandum, & alendum.

¶ **Q**uaes primò, an mater filium nutrice det licite lactandum? Respondeo, id certè nemini sine causa libens indulget, sed adhuc sine ulla, non nisi de venialiter condemnato: libero a autem ab omni culpa, rationabili existente causa, Ra-

tio est, quia dummodo infans commode nutriatur, non videtur tam gravis defectus, ut, praescindendo ab alio inconvenienti, excusari nequeat ab aliqua competenti causa, qualis esset, imbecillitas matris, mors patris, vel quid simile. Inconveniens autem grave, ac propterea mortale pronuntio, si periculum appareat, infantem gravi morbo, vel grandiusculum effectum malis moribus, praesertim haerese, fore inficiendum.

a Navarr. in summa c. 14. n. 17.

2. Quaes secundo, mater quamnam alimenta filio debet? Respondeo, ea usque ad triennium exactum debet filium, etiam spurium, alere, lac praebendo. Ceterum reliqua impendenda sunt à patre faciendae.

Si lacte mater careat, vel lactare filium nequeat, quia commodè (ut loquitur Dicastillus b) lactare non potest, tunc patris etiam onus est, lactis impensas solvere. Quod si pater solvendo non sit, qua ratione in onere alendi plene filium succedat mater dives, dictum est §. praecedente, nu. 1.

b Dicastil. lib. 2. de justit. tr. 2. d. 7. dub. 12. nu. 72.

Apud patremque, an apud matrem proles educanda sit, altero ex his infideli, seu haeretico existente, ut item divorij tempore, cum casus non sine frequentes, legantur Doctores. Propter eandem rationem, vide apud d. juristas, nec omittantur Theologi, e qua ratione mater, si transeat ad secundas nuptias, amittat curam seu educationem filij ejusve tutelam, & similia. Ego enim de his aliquid dicam lib. 2. c. 1. §. 2. numero 5.

& Sanc.